

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування

Полічко Денис Львович

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПОЛІТИЧНОЮ
СФЕРОЮ

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

АВТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи на здобуття наукового ступеня
магістра публічного управління

Миколаїв – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Адміністративно-політична сфера – це сфера діяльності державних установ, які активно здійснюють функції держави і орієнтовані на забезпечення законності та правопорядку, на забезпечення безпеки держави і суспільства та їх захист, як всередині держави, так і за кордоном. До сфери адміністративно-політичної діяльності належать такі галузі: оборона, охорона правопорядку і внутрішні справи, державна безпека, зовнішні справи, юстиція, ліквідація природних лих і технологічних катастроф. Управління, в тому числі й державне, має бути належним чином організовано: без організації немає і не може бути управління, бо вони пов'язані між собою як форма і зміст, вони доповнюють один одного і їх окреме існування безглуздо. Від того, як сформована і функціонує організаційна структура державного управління в усіх сферах, залежить його ефективність. Саме тому ефективна взаємодія інститутів управління між собою, з аналогічними структурами в інших країнах, а також в історичній динаміці є досить актуальним питанням, особливо на сьогодні, за умов, коли більш ефективне управління визначається як процес, в рамках якого держава і недержавні суб'єкти взаємодіють між собою, а пошук моделей ефективного державного управління відбувається не тільки на національному, а й на міжнародному рівні. Так, на рівні Економічної і Соціальної Ради Організації Об'єднаних Націй підкреслюється, що ефективне управління, ефективні державні інститути, мир і стабільність є одночасно стимулами і результатами розвитку, а механізми оцінки ефективності повинні сприяти забезпеченню ефективного і справедливого використання державних ресурсів і задоволення потреб і запитів громадян.

Україна в силу статті 1 Конституції є правовою державою. Проведена такою державою політика, включаючи регулювання взаємовідносин у зв'язку з оцінкою ефективності державного управління адміністративно-політичної сфери, не може здійснюватися поза системою правових норм. Пошук правових засобів, що дозволяють провести цю оцінку, і обґрунтування їх «надгалузевого» характеру набули найбільшої актуальності на тлі глобальних викликів і геополітичних проблем сучасності. Необхідність підвищення ефективності державного управління як в цілому, так і в окремих галузях, в тому числі в адміністративно-політичній сфері, є регулярною темою послань Президента до правоохоронних органів та силових структур. В теорії права і держави є чимало робіт, які досліджують ефективність правових норм і правового регулювання в цілому, однак кількість наукових досліджень, присвячених управлінській діяльності держави і оцінці ефективності держави і окремих його інститутів в адміністративно-політичній сфері, все ще не є достатнім, що ще раз наголошує на актуальності дослідження.

Аналізуючи ступінь вивченості теми цього дослідження, необхідно відзначити, що на сьогодні в рамках вітчизняної правової науки існує досить велика кількість досліджень, присвячених питанням нормативно-правового регулювання адміністративно-політичної сфери. Дослідженням цих питань займалися такі дослідники, як: А. Воронов, І. Кардашова, Б. Кондрашов, Д. Коротченко, А. Стахов та інші автори.

Вивченню питань, що стосуються використання органами влади адміністративних регламентів функціонування присвячено безліч фундаментальних і сучасних робіт, дослідженням цієї теми займалися такі автори, як В. Конов, С. Лебідь, Д. Бахрах, К. Петров, А. Опальова, В. Редкоус тощо.

Однак, вивченню механізмів державного регулювання адміністративно-політичної сфери все ще приділяється мало уваги. Сучасне розуміння держави як суб'єкта, що має зобов'язання перед громадянами і їх спільнотами, внутрішня організація якої вимагає постійного вдосконалення з урахуванням мінливих зовнішніх чинників, ставить перед науковим співтовариством завдання, пов'язані з розробкою нових концепцій держави, в яких оцінка ефективності державного управління розглядається як забезпечена нормами права, постійна діяльність державних і громадських інститутів.

Нормативну основу дослідження склали вітчизняні нормативно-правові акти й акти зарубіжних держав, що закріплюють передумови функціонування адміністративно-політичної сфери, а також нормативно-правові акти, що визначають повноваження державних органів щодо їх реалізації.

Емпірична основа дослідження представлена актами правозастосовчої практики, статистичними даними, річними звітами органів державної влади щодо реалізації адміністративно-правового регулювання забезпечення безпеки в країні, що є важливою проблемою і вимагає системного аналізу як правової категорії і сфери адміністративно-правового регулювання.

Об'єкт дослідження є суспільні взаємовідносини, що виникають в процесі здійснення державного управління адміністративно-політичною сферою.

Предметом дослідження є процеси здійснення державного управління адміністративно-політичною сферою.

Метою дослідження є вивчення механізму державного управління адміністративно-політичною сферою як одного з атрибутів впливу сучасної держави на суспільні взаємовідносини та передумови суспільної безпеки.

Для реалізації даної мети потрібно було вирішення наступних **завдань**:

- розглянути особливості управління адміністративно-політичною сферою;
- дати характеристику управління адміністративно-політичною сферою в умовах загострення соціальної напруженості;
- проаналізувати дозвільну діяльність органів державної влади в забезпеченні суспільної безпеки;
- охарактеризувати адміністративно-правові режими щодо суспільної безпеки;
- сформулювати основні напрями підвищення ефективності державного регулювання адміністративно-політичною сферою у вітчизняних умовах.

Методи дослідження. Методологічна база дослідження представлена загальними і спеціальними науковими методами, а саме: аналізом та синтезом, дедукцією та індукцією. Серед спеціальних методів: експертні методи, методи макроекономічного, економіко-статистичного, фінансово-економічного, організаційно-функціонального, порівняльного аналізу, а також економіко-математичні методи. В числі наукових методів пізнання застосовувалися формально-юридичний, конкретно-історичний та порівняльно-правовий – при розкритті історичних аспектів, в дослідженні вітчизняного та зарубіжного досвіду державного управління адміністративно-політичною сферою. Порівняльно-правовий та порівняльно-функціональний методи надали можливість встановити особливості державного регулювання адміністративно-політичної сфери в зарубіжних країнах та окреслити можливі шляхи їх використання у вітчизняних умовах. Науково-догматичний метод використовувався під час аналізу законодавства, який сприяв виявленню прогалин правового регулювання у функціонуванні адміністративно-політичної та правової сфери.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що автор обґрунтував теоретико-правовий підхід щодо дослідження державного управління адміністративно-політичної сфери, який полягає в його сприйнятті як комплексного впливу, здійснюваного з боку держави на внутрішні та зовнішні процеси.

вперше

обґрунтовано основні принципи, що використовуються адміністративно-правовою наукою при характеристиці державного управління та регулювання;

удосконалено

теоретичне положення, що в адміністративно-політичній сфері в якості найважливіших цілей, слід розглядати задоволеність соціальних потреб громадян, формальним відображенням яких є система соціальних прав, гарантованих актами міжнародного права і основними законами держави;

дістало подальшого розвитку

теорія, ефективність державного управління в адміністративно-політичній сфері повинна бути забезпечена нормативними правовими актами, що визначають компетенцію органів державної влади в даній області, що відповідають вимогам горизонтальних та вертикальних взаємозв'язків, кореляції цілей, відповідності встановленим стандартам тощо.

Апробація результатів дослідження. Матеріали магістерської роботи стали підґрунтям для написання тез доповідей на конференцію «Могилянські читання-2020» на тему «Особливості управління у сфері оборони та безпеки».

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що впровадження розроблених рекомендацій щодо вдосконалення механізму державного управління адміністративно-політичної сфери дозволить якісно підвищити рівень забезпечення громадської безпеки, обумовленої змінами в соціально-економічній та політичній ситуації в країні. Необхідність нормативно-правового регулювання суспільної безпеки викликано ускладненням взаємовідносин в адміністративно-політичній сфері. Результати дослідження можуть використовуватися в навчальному процесі для студентів різних спеціальностей при читанні курсів «Державне управління», «Публічна політика», «Національна безпека» тощо.

Структура та обсяг роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи складає 100 сторінок, із них 80 сторінок основного тексту.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, сформульовані мета й основні завдання, об'єкт та предмет, основні методи дослідження, висвітлена наукова новизна та практичне значення дослідження. Наведено результати апробації основних положень та особистий внесок автора дослідження.

У першому розділі «*Теоретичні основи дослідження адміністративно-політичної сфери*» висвітлено теоретичні підходи в дослідженні адміністративно-політичної сфери в Україні, охарактеризовано особливості реформування управлінських структур в Україні та досліджено особливості функціонування адміністративно-політичної сфери за умов загострення соціальної напруженості.

Підрозділ 1.1. «Особливості управління адміністративно-політичною сферою» присвячений теоретичному аспекту дослідження даного питання.

На сьогодні традиційне бачення адміністративно-політичної сфери в якості організуючого та регулюючого державного впливу на суспільне життя людей з метою її впорядкування, зберігання чи перетворення доповнюється аспектами взаємодії держави та громадянського суспільства. Якщо ж суспільство не сформує відповідні інституційні засади впливу на адміністративно-політичну сферу громадянського суспільства, а саме громадянське суспільство не реалізовуватиме основні завдання державного будівництва, то політична система суспільства почне деформуватися в бік тоталітаризму, згортатимуться історичні перспективи європейської інтеграції нашої держави, а державне управління в цілому втрачатиме публічність як основного складника демократичної моделі управління.

Зроблено висновок, що адміністративно-політична сфера – є однією з провідних галузей в нашій країні, в котрій відбувається акумулювання безлічі аспектів життя суспільства та держави. Традиційно до складу адміністративно-політичної сфери зараховують галузі оборони, нацбезпеки, внутрішніх справ, закордонних справ та юстицію. Особливості управління вказаної сфери знаходять своє вираження здебільшого за допомогою діяльності державних органів влади, що є цілком зрозумілим та зумовленим тим, що саме державні органи влади є такими, що можуть та повинні гарантувати й забезпечувати в загальнодержавних масштабах належний рівень нацбезпеки, підтримки публічної безпеки й порядку, добросусідських взаємовідносин з іншими державами, охорони прав та свобод людини й громадянина.

У підрозділі 1.2. «Управління адміністративно-політичною сферою в умовах загострення соціальної напруженості» розкрито особливості здійснення медичного страхування в провідних зарубіжних країнах.

Встановлено, що дослідження соціальної напруженості характеризується використанням багатофакторного, поліаспектного соціокультурного аналізу складеного за природою історико-географічної та етнокультурної детермінації, пов'язаної з взаємодією різних ментальностей і мотивацій соціально-політичної участі та особливостями адміністративно-політичної сфери.

Абсолютної та конкретної детермінованості в соціальних явищах бути не може. Завжди присутні елементи випадковості та непередбачуваності. Для цілеспрямованих, керованих, самоорганізованих, якими є, в цілому, всі регіони, гранична невизначеність означає, що точний прогноз соціальної напруженості для них в принципі неможливий. Прогнозувати можна тільки область можливих її значень.

Однак такий факт не потребує важливості прогнозування, оскільки ефективність прогнозів визначається не тільки ступенем їх точності, але перш за все ступенем їх впливу на підвищення рівня об'єктивності а, отже, ефективності прийняття адміністративно-політичних рішень.

Використання прогнозової інформації здатне вплинути на вироблення адміністративно-політичних рішень, істотно підвищити їх обґрунтованість і результативність, сприяючи тим самим зміцненню держави як соціальної системи через контроль і управління адміністративно-політичної сфери.

Соціальна напруженість являє собою емоційний стан в групі або суспільстві в цілому, викликаний тиском з боку природного чи соціального середовища, триваючий, як правило, протягом більш-менш тривалого часу. Пізнання соціальної напруженості, її

причин і наслідків, закономірностей виникнення, протікання та подолання, способів прогнозування та профілактики в даний час є актуальною проблемою адміністративно-політичної сфери. Завдання полягає не в тому, щоб усунути соціальну напруженість, конфліктність повністю, а в тому, щоб сформувати стабільну та стійку систему соціальних взаємовідносин, змінити ситуацію, що викликає підвищену напруженість. Регулювання соціальних взаємовідносин може в значній мірі пом'якшувати соціальну напруженість або хоча б не доводити її до протиріч, тим більше безкомпромісних, деструктивних і тим забезпечувати розвиток соціальної спільності та ефективного управління.

У другому розділі «*Особливості адміністративно-правового регулювання в сфері забезпечення оборони та безпеки*» проаналізовано особливості дозвільної діяльності органів державної влади та ОМС, висвітлено проблеми функціонування вітчизняної оборонної сфери, досліджено особливості функціонування адміністративно-правових режимів у вітчизняних умовах.

У підрозділі 2.1. «*Специфіка дозвільної діяльності органів державної влади в оборонній сфері*» вказано, що діяльність в АПС є об'єктом держуправління, котре визначено як особливий вид державної діяльності, що полягає у здійсненні управлінського, організуючого впливу саме на ті сфери та галузі суспільного життя, котрі потребують певного втручання держави шляхом використання повноважень виконавчих органів влади та здійснюється шляхом прийняття нормативних правових актів та проведенням відповідних організаційних заходів, що спрямовані на їхнє ефективне виконання.

Дозвільна діяльність державних органів влади в сфері оборони є одним із основних правових інструментів держави, що використовується для забезпечення балансу між індивідуальними, груповими та національними інтересами за умов суворого дотримання пріоритетів прав та свобод людини та громадян. На сьогодні дозвільна діяльність державних органів влади відбувається у декількох напрямках, а саме:

- в якості державної політики, котра реалізується відповідними уповноваженими органами за допомогою закріплення у відповідних нормативно-правових актах встановлених правил поведінки за тих чи інших обставин;
- особливих правовідносин превентивного та охоронного характеру, що виникають з приводу здійснення державними органами діяльності, що несе в собі потенційну небезпеку для громадян;
- сукупності законодавчо закріплених дозвільних процедур, що пов'язані з процесами погодження чи надання дозвільних документів на конкретний вид діяльності.

У підрозділі 2.2. «*Адміністративно-правові режими та національна безпека*» зазначено, що однією з головних функцій держави є забезпечення належного рівня та нормальної життєдіяльності держави та суспільства. Саме тому з виникненням у встановленому законом порядку в державі можуть вводитися відповідні АПР, тобто чітко встановлені правила, що регулюватимуть окремі сфери взаємовідносин з метою забезпечити належне дотримання та захист прав, свобод й законних інтересів громадян та суспільства, а також інтересів держави в окремих сферах. Тобто, АПР – це невід'ємна частина життєдіяльності суспільства у сфері адміністративно-політичної діяльності.

Зроблено висновок, що АПР відрізняються від інших режимів предметом регулювання, а саме державним управлінням. Протягом тривалого часу поняття «адміністративно-правового режиму» досліджувалося виключно у контексті необхідних заходів, що були спрямовані на подолання та перебіг надзвичайних ситуацій, зокрема:

режиму надзвичайного стану, режиму воєнного стану, під час яких відбувається вимушене обмеження прав та свобод людини, та яке не може розповсюджуватися за умов нормального функціонування держави та суспільства. За такого підходу предмет регулювання АПР є значно звуженим до регулювання виключно екстраординарних ситуацій у державі та суспільстві, що є не зовсім правильним та підтверджується наявною практикою використання АПР й новими науковими доробками, адже за умов сучасної демократії одним із головних завдань сучасної державної влади є належний захист інтересів громадянського суспільства та держави в цілому, що може бути реалізовано під час здійснення процесів державного управління, однією з основних характеристик котрого є регулятивний характер.

У третьому розділі «Громадський порядок та суспільна безпека як індикатори ефективності адміністративно-політичної сфери» проаналізовано державну політику регулювання громадського порядку та суспільної безпеки, здійснено оцінку ефективності основних заходів АПС щодо ефективного регулювання вказаних явищ, розроблено основні напрями підвищення ефективності АПС в контексті сучасних умов.

У підрозділі 3.1. «Особливості забезпечення громадського порядку та суспільної безпеки в сучасних умовах» визначено, що в умовах нестабільності сучасного суспільного життя, яка характеризується послабленням правопорядку, виникненням інших негативних соціальних процесів, питання забезпечення ГП та громадської безпеки висуваються в число пріоритетних об'єктів уваги органів державної влади та державного управління, вчених, а також практичних працівників, які здійснюють правоохоронну діяльність. Оскільки наша держава відповідно до положень Основного Закону є демократичною правовою державою, на органи держави, в тому числі на правоохоронні органи, покладається обов'язок забезпечувати права і свободи людини і громадянина, підтримувати ГП і громадську безпеку, вести боротьбу з злочинністю.

Зроблено висновок, що засобами регулювання взаємовідносин у сфері порядку та безпеки є норми права та інші норми ненормативного характеру (норми моралі, моральності, звичаї, традиції, правила культури поведінки). Саме з допомогою встановлених правових норм відбувається формування загальнообов'язкових правил поведінки, вводяться необхідні або виправдані заборони на вчинення тих чи інших дій, встановлюються норми відповідальності за вчинення правопорушень, встановлення завдань, функцій, повноважень, форм та методів діяльності державних органів, їхніх посадових осіб, громадських об'єднань щодо охорони ГП й безпеки. Метою встановлення та підтримання ГП виступає забезпечення належної безпеки особистості, суспільної безпеки, створення сприятливих умов для здійснення нормального функціонування організацій та громадських об'єднань, для нормальних праці та відпочинку громадян, поваги їхньої честі, людської гідності й суспільної моральності. Встановлення, забезпечення й охорона громадського порядку та безпеки є одним з найважливіших напрямків діяльності державних органів управління в адміністративно-політичній сфері.

У підрозділі 3.2. «Шляхи підвищення ефективності адміністративно-політичної сфери в забезпечення громадського порядку та суспільної безпеки» показано, що державне регулювання в адміністративно-політичній сфері, є складним соціально-психологічним явищем з яскраво вираженою домінантною свободою. Кожен зайнятий службовець у АПС – практично постійно змушений здійснювати різноманітні розумові й вольові операції щодо аналізу, оцінки, вибору, рішення, підпорядкування і виконання,

команди, контролю і т. д. Це призводить до створення в органах, установах та підрозділах оборони, внутрішніх і закордонних справ, безпеки, юстиції особливого соціально-психологічного мікроклімату, що активно впливає на свідомість, почуття, життєві орієнтації людини і формує певний тип її поведінки і діяльності. Не випадково навіть зовнішній вигляд «людини влади» з адміністративно-політичної сфери дуже відрізняється від тієї людини, яка ніколи нею не володіла. Постійна напруженість волі, тягар відповідальності, дисциплінованість, підпорядкування власного «я» виконанню обов'язків, покладених державною посадою – саме ті природні риси, які притаманні управлінській сфері в АПС. Якщо цього не стимулювати, не підтримувати, то сформований та реалізований такими органами управлінський вплив навряд чи може мати авторитет серед людей, і в будь-якій мірі впливати на їх свідомість, поведінку і діяльність, а за найгірших умов може взагалі призвести до надзвичайних ситуацій.

Зроблено висновок, що актуальним є пошук нових шляхів підвищення ефективності державного регулювання адміністративно-політичної сфери, створення сприятливих умов для підтримки процесу сталого і поступального розвитку взаємодії відповідних органів з інститутами громадянського суспільства, вдосконалення системи контактів та інформаційного взаємообміну, двостороннього і багатостороннього співробітництва між ними. Від результативності функціонування АПС, залежить ефективність забезпечення прав і свобод громадян в самих різних сферах їхньої життєдіяльності. Незважаючи на важливість організаційного аспекту державного регулювання АПС, вельми значущим є питання щодо механізму реалізації адміністративно-правових засобів забезпечення прав і свобод громадян у вказаній сфері.

Саме належне забезпечення та реалізація норм права, що здійснюється через відповідний адміністративно-правовий механізм, який виконує деяку інтегруючу функцію, що дає можливість з'єднати в собі різні правові засоби і отримати ефективне функціонування АПС, що дозволить встановленій правовій нормі досягати поставленого перед нею результату на державному, регіональному та місцевому рівнях.

ВИСНОВКИ

Загальновизнано, що управління в суспільстві носить яскраво виражений соціально-політичний відтінок, представляючи собою вплив на спільноту з метою її впорядкування і збереження, вдосконалення та розвитку. Здійснення державного регулювання відбувається на основі власних законів та принципів. Крім того, воно є різновидом соціального управління, здійснення котрого відбувається під час процесів повсякденного та практичного керівництва економічної, адміністративної, політичної, соціальної, культурної тощо сфери життя суспільства. Особливістю державного регулювання у вказаних сферах є управління державною безпекою та обороною, оскільки питання захисту держави від будь-яких загроз завжди було й є актуальним. Крім того державне регулювання адміністративно-політичною сферою є досить складним процесом та, не за кожних обставин, ефективним, яким однак повинні займатися й відповідні державні органи, вище посадові особи, керівництво держави. На сьогодні регулювання в адміністративно-політичній сфері входить до компетенції багатьох державних органів, діяльність яких врегульовано відповідними нормативно-правовими нормами. Крім того спостерігається стійка тенденція залучення до вказаних процесів й представників громадянського суспільства.

В результаті проведеного дослідження було зроблено наступні висновки.

1. На сьогодні однією з найбільш специфічних сфер державного управління виступає саме адміністративно-політична, оскільки саме їй є притаманними особливі суб'єкти та об'єкти управління, специфічність форм та методів управлінської діяльності, а також зважаючи на особливість значення ефективності державного управління у вказаній сфері, оскільки саме від нього залежить існування незалежної, демократичної та суверенної України. Отже, управління адміністративно-політичною сферою – це різновид державного управління, котре виражається в здійсненні цілеспрямованого та організуючого впливу, що здійснюється з метою забезпечити взаємодію, погодження та впорядкування загальних дій людей, органів, підрозділів та служб в інтересах ефективного виконання поставлених перед ними завданнями. Крім того, управління адміністративно-політичною сферою носить системний характер та здійснюється в межах соціальних управлінських систем. При цьому управління в АПС має власний специфічний характер, котрий є властивим лише названій сфері та її основним складовим. Всі вони носять політичний, захисний характер та є прямо пов'язаними з виконання головних та фундаментальних державних функцій – оборони, національної безпеки, закордонних справ, внутрішніх справ, юстиції, державної служби. Отже, державне управління АПС володіє всіма рисами державного управління, що здійснюється відповідними виконавчими органами влади, законодавчими органами та ОМС, а саме наявність: виконавчо-розпорядчого характеру; під законності; масштабності та універсальності; ієрархічності державного управління; безпосереднього організаційного характеру державної управлінської діяльності.

2. Розглядаючи державне управління в АПС за умов загострення соціальної напруженості не можна не помітити, що реалізується таке управління суто в публічних інтересах, і захист і охорона таких інтересів, як правило, призводить до обмеження, а іноді й до порушення прав і законних інтересів особистості або суспільства, тобто на обличчя пріоритет публічного інтересу над приватним. Однак, з іншого боку, реалізація будь-яких заходів спрямована на забезпечення безпеки кожного громадянина на території України та за її межами, за допомогою гарантування захисту і заступництва. Державне регулювання АПС в умовах загострення соціальної напруженості може бути втілено в життя лише за умови проведення комплексної державної політики за допомогою застосування сукупності заходів економічного, політичного, організаційного та іншого характеру, адекватних загрозам життєво важливим інтересам особистості, суспільства і держави.

3. Проведення в Україні реформ спрямованих на зміцнення основ державного та суспільного життя передбачає вдосконалення основних засад дозвільної діяльності, відповідного рівня громадської безпеки. Зважаючи на той факт, що метою дозвільної діяльності, відповідно до норм чинного законодавства, встановлено створення гарантій реалізації громадянами власних прав та свобод, забезпечення суспільної безпеки та порядку, особливого значення набувають питання ефективного здійснення процедур дозвільної організації діяльності органів державного управління та влади у сфері забезпечення суспільної безпеки. Проблеми належного забезпечення безпеки мають як наукове, так й практичне значення, оскільки її зміст та ефективність здійснення створюють необхідні умови встановлення та дотримання стабільності суспільства, задоволеності життєвих потреб, діяльністю державних органів тощо. На сьогодні, зважаючи на ситуацію в країні, в більшості випадків наявність труднощів під час процедур отримання необхідної дозвільної діяльності залежить від самого предмету або

діяльності, на які планується отримати дозвільний документ. Тобто, чим більшу загрозу становить для особи, суспільства, навколишнього середовища, держави той або інший вид діяльності у АПС, тим складнішими є умови отримання відповідного документу й тим більше повноважень надається відповідним органам державного управління.

4. Особливості АПР полягають у тому, що у випадках, котрі є передбаченими законодавчими нормами, для суб'єктів управлінських взаємовідносин формується цілий ряд необхідних заборон та обов'язків щодо обмежень їхніх можливостей діяти на власний розсуд для захисту прав, свобод та інтересів громадян, суспільства й інтересів держави в цілому. Тобто, суб'єкти владних повноважень, котрі володіють відповідними повноваженнями щодо здійснення режимних заходів, є зобов'язаними вживати відповідні заходи щодо належного забезпечення прав та свобод громадян й національних інтересів. В свою чергу, фізичні та юридичні особи повинні утримуватися від вчинення заборонених дій. Крім того, кожен з АПР виступає самостійним правовим інститутом, в якого є певний набір правових заходів, та який покликаний врегульовувати коло встановлених правовідносин у певній, особливо важливій для держави сфері. Саме таким чином відбувається утворення особливого правового «вакууму», в якому діють особливі правила, й за порушення котрих учасники режиму можуть притягуватися до відповідальності. Також АПР є набором певних правових засобів, котрими держава здійснює регулювання окремо взятих сфер взаємовідносин. Отже, сутністю діяльності АПР щодо забезпечення належного рівня суспільної безпеки полягає в сукупності відповідних заходів адміністративно-правового впливу, що передбачено на законодавчому рівні, та які встановлюють межі поведінки, визначають заборони та обмеження щодо можливості вчинення певних дій, забезпечуються відповідними засобами державного примусу, якими наділено компетентні державні органи чи особи, мета яких – забезпечити безпеку суспільства та держави в цілому або у важливій для неї сфері діяльності.

5. На сьогодні одним з основних завдань підвищення ефективності державного регулювання адміністративно-політичної сфери є пошук компромісу між двома сторонами взаємовідносин регулювання: з одного боку – надійністю і ефективністю забезпечення порядку та безпеки, що забезпечується сукупністю примусових правових засобів, а з іншого – відсутністю порушення прав і свобод, додержанням правового статусу законослухняних громадян. В цілому, вказані дві сторони здійснення адміністративно-політичного регулювання формують не тільки правові норми, а й інші соціальні норми. Тому про підвищення ефективності державного регулювання вказаної сфери в цілому можна говорити тільки при використанні розгорнутої системи взаємодоповнюючих одна одну гарантій, які дозволяють не допустити або виявити будь-яке правопорушення в цій сфері, а також реалізовувати заходи необхідної відповідальності. Саме тому доцільно виділити наступні потенційні напрямки підвищення ефективності функціонування вказаної сфери, а саме:

– залучення людського і суспільного капіталу, який може бути використаний під час функціонування адміністративно-політичної сфери;

– зниження суспільно-політичної напруженості в суспільстві шляхом активізації громадської участі в адміністративно-політичному управлінні, в тому числі в правоохоронній та оборонній діяльності;

–розробка пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правової бази та організації взаємодії правоохоронних та силових структур з органами державної влади, ОМС та представниками громадянського суспільства;

–посередництво інститутів громадянського суспільства між цільовими аудиторіями державної політики та державного регулювання в сфері охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки та протидії злочинності;

–громадянська активність і громадську участь в здійсненні адміністративно-політичної діяльності. Актуальним є пошук нових шляхів залучення та використання громадянської активності в сфері охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки та протидії злочинності, створення сприятливих умов для підтримки процесу стійкого і поступального розвитку взаємодії поліції з інститутами громадянського суспільства, вдосконалення системи контактів і інформаційного взаємообміну, двостороннього і багатостороннього співпраці між ними;

–врегулювання адміністративного та політичного впливу на АПС, оскільки протягом тривалого часу для вказаної сфери є відчутним вплив саме політики, особливо під час здійснення зміни політичного керівництва держави, а також керівників вищих державних органів влади. Варто працювати над тим, аби вказані зміни залишали АПС майже незмінною;

–доцільним є встановлення принципу стабільності державного регулювання АПС та його законодавче закріплення, оскільки це створить передумови здійснювати необхідні зміни в суб'єктах державного регулювання, відповідних формах й методах його здійснення тощо, а також сприятиме збереженню незмінності та цілісності управлінської системи держави в цілому.

Вирішення вказаних проблем – пріоритетне питання найближчого майбутнього, і від результату управлінської політики держави залежить доля нашого суспільства. При цьому наша держава повинна підходити до проблеми комплексно, зачіпаючи та з огляду на інтереси як адміністративно-політичної сфери, так і соціально-культурної, і економічної сфер.

Анотація

Проаналізовано управлінську діяльність в адміністративно-політичній сфері, яка є досить багатогранною в своїх проявах – це і люди, і знання, і інформація, і технічні засоби, які утворюють складне комплексне управлінське явище; саме вказана діяльність дозволяє отримати багато необхідної інформації, правильно обробити її та ефективно використовувати.

Встановлено, що наявність значного управлінського колективу, але з низьким рівнем професіоналізму не в змозі забезпечити реалізацію компетенції відповідного державного органу в процесах державного регулювання в АПС. Лише зважене, збалансоване введення в дію всіх елементів управлінської діяльності органів АПС здатне надати їй раціональність та ефективність.

Доведено, що незважаючи на обумовленість управлінської діяльності властивостями і мотивами, професійною підготовкою і життєвої активністю людської натури, вона в сфері АПУ отримує юридичну чіткість. Це діяльність, яку відповідні державні органи і посадові особи зобов'язані здійснювати, причому так і таким чином, як це потрібно для реалізації компетенції кожного конкретного державного органу.

Наголошено, що багато елементів управлінської діяльності в АПС не тільки юридично описуються, а й «прив'язуються» до державних органів, закріплюються в їх правовому статусі у вигляді процесуальних норм. Як і соціального управління, АПУ притаманні такі ж форми і методи впливу, зміст і цілі взаємодії, принципи, на яких вони базуються, але вони стають кардинально іншими, на відміну від того, що спостерігається в технократичному та біологічному управлінні.

Ключові слова: управління, регулювання, адміністративно-політична сфера, адміністративно-правові режими, соціальна напруженість.

Annotation

Management activity in the administrative and political sphere is analyzed, which is quite multifaceted in its manifestations - it is people, knowledge, information and technical means that form a complex complex management phenomenon; this activity allows you to get a lot of necessary information, process it properly and use it effectively.

It is established that the presence of a significant management team, but with a low level of professionalism is not able to ensure the implementation of the competence of the relevant state body in the processes of state regulation in the administrative and political sphere. Only a balanced, balanced implementation of all elements of management activities of the administrative and political sphere can give it rationality and efficiency. It is proved that despite the conditionality of managerial activity by properties and motives, professional training and vital activity of human nature, it receives legal clarity in the sphere of administrative and political management.

This is an activity that the relevant state bodies and officials are obliged to carry out, and in such a way as is necessary for the implementation of the competence of each specific state body. It is emphasized that many elements of administrative activity in the administrative and political sphere are not only legally described, but also "tied" to state bodies, enshrined in their legal status in the form of procedural norms. As well as social management, administrative-political management is characterized by the same forms and methods of influence, content and goals of interaction, the principles on which they are based, but they become radically different, in contrast to what is observed in technocratic and biological management.

Key words: management, regulation, administrative-political sphere, administrative-legal regimes, social tension.